ອາລຳພະບົດ

ປາຂ່າ *Orcaella brevirostris* ມີຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໃສໃນລຳນ້ຳຂອງຕອນໃຕ້ ລຸ່ມຄອນພະເພັງລົງຮອດກາຈີ ປະເທດກຳປູເຈຍ, ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້ໄດ້ພົບເຫັນໃນນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ ທີ່ປະເທດວຽດນາມ ແລະ ຕົງເລສາບໃນປະເທດ ກຳປູເຈຍເຊັ່ນກັນ, ຈຳນວນປາຂ່າທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັບເມື່ອກ່ອນເປັນຢ່າງຫຼາຍ ທາມກາງຕົວເລກທີ່ບໍ່ຊັດເຈນ ແລະ ຈຳນວນປະຊາກອນປາຂ່າ ກຳລັງສືບຕໍ່ລົດລົດນ້ອຍລົງໄປທຸກຂະນະ.

ນັບແຕ່ປີ ຄສ໌ 2007 ໂຄງການອະນຸຮັກປາຂ່າ ໂດຍການຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງຫ້ອງການບໍລິຫານການປະມົງ ແລະ ກອງທຶນອະນຸຮັກທຳມະຊາດໂລກ ປະເທດກຳປູເຈຍ ໄດ້ທຳການສຳຫຼວດຖ່າຍພາບເພື່ອພະຍາຍາມວິເຄາະດ້ານວິທະຍາການ ແລະ ຄາດຄະເນ ຈຳນວນປະຊາກອນປາຂ່າໃນລຳນ້ຳຂອງລວມໄປເຖິງ (ອັດຕາການເກີດ ແລະ ການຕາຍ) ໃນການສຳຫຼວດນີ້ເປັນໄປດ້ວຍຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເພາະປາຂ່າບໍ່ສາມາດພົບເຫັນໄດ້ໂດຍງ່າຍ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ອາໄສຈຸດພິເສດ ຫຼື ລັກຊະນະສເພາະຕົວຕາມທຳມະຊາດຂອງປາຂ່າແຕ່ລະຕົວເຊັ່ນ (ຈຸດພິເສດຂອງຄີບ, ຄີຫຼັງ, ຮູບຮ່າງ ແລະ ຮອຍແຜເປັນຕ່າງໆ) ມີບ່າງໂຕກໍ່ບໍ່ສາມາດສັງເກດເຫັນລັກຊະນະທີ່ວ່ານີ້ໄດ້ ຂໍ້ມູນພາບທີ່ຖ່າຍໄດ້ທັງໝົດ ໂຕທີ່ມີຮອຍໝາຍ ແລະ ບໍ່ມີຮອຍໝາຍ ໄດ້ນຳມາວິເຄາະດ້ວຍວິທີການທີ່ທັນສໄໝ ໂດຍນຳໃຊ້ ໂປແກຣມ ຄອມພິວເຕີ ປຽບທຽບຮູບພາບສຳໄປສຳມາຫຼາຍລົບຫຼາຍຕ່າວ ຜົນຂອງການສຳຫຼວດທັງໝົດ 11 ຄັ້ງ ພາຍໃນຮອບ 3 ປີ (ຄສ໌ 2007-2010) ແມ່ນຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄາດຄະເນ ຄົ້ນຫາສາເຫດຂອງການປ່ຽນແປງຈຳນວນປະຊາກອນປາຂ່າ ທັງເປັນການປະເມີນປະສິດທິພາບ-ປະສິດທິຜົນຂອງວິທະຍາການສຳຫຼວດ.

ໃນປະຈຸບັນພວກເຮົາສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ວ່າ ຈຳນວນປະຊາກອນປາຂ່າຍັງເຫຼືອຢູ່ປະມານ 85 ໂຕ, ໃນໄລຍະດຳເນີນການສຳຫຼວດ 2007-2010, (ລວມທັງໂຕທີ່ມີລັກຊະນະສເພາະ ແລະ ບໍ່ມີເລີຍ) ແຕ່ພວກເຮົາກໍ່ມີຄວາມໝັ້ນໃຈສູງເຖິງ 95% ໃນຊ່ອງຫວ່າງຂອງຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ, ອີງໃສ່ຜົນຂອງການສຳຫຼວດໃນລະຫວ່າງປີ 2007 ໄດ້ຄາດຄະເນໄວ້ 71 ໂຕ, (95% ຕົວເລກຊ່ອງຫວ່າງຂອງຄວາມບໍ່ແນ່ນອນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 66-86 ໂຕ), ພວກເຮົາຍັງມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າ ການຄຳນວນ ດັ່ງກ່າວນີ້ອາດສູງເກີນໄປດ້ວຍຊ້ຳ ເພາະເຫດແຫ່ງການວິເຄາະຂໍ້ມູນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ບວກກັບການທີ່ບໍ່ມີຂໍ້ມູນອັນຊັດເຈນມາແຕ່ຕົ້ນໆ.

ການຄາດຄະເນຈຳການປະຊາກອນປາຂ່າໃນປະຈຸບັນອາດຫຼາຍກວ່າເມື່ອກ່ອນພໍສົມຄວນ ແລະ ນີ້ກໍ່ຍັງບໍ່ທັນລວມຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນໃນໄລຍະການສຳຫຼວດ, ໃນທາງກັບກັນ ຕົວເລກຄາດຄະ

ເນຈຳນວນປະຊາກອນປາຂ່າທີ່ເຕີບໂຕຢູ່ໃນລະຫວ່າງ (0,978) ຊຶ່ງບົ່ງຊີ້ເຖິງອັດຕຣາສູນຫາຍໄປແບບຊ້າໆຂອງຈຳນວນປາຂ່າທີ່ມີລັກຊະນະສເພາະຕົວຊັດເຈນ.

ຜົນຄາດຄະເນ 85 ໂຕໃນຊຸມປີ 2007-2010 ນ້ອຍກ່ວາຈ□ານວນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ໃນລະຫ່ວາງປີ 2004-2005 ລວມທັງໝົດປະມານ 115 ໂຕ, ຈາກຜົນຂອງການສຶກສາຍັງພົບວ່າ ຈ□ານວນປາຂ່ານ້ອຍເກີດໃໝ່ມີອັດຕຣານ້ອຍທີ່ສຸດ, ພວກເຮົາເຊື່ອວ່າ ອາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ອັດຕຣາການຈະເລີນເຕີບໂຕເພີ້ມແມ່ນບໍ່ມີເລີຍ ຫຼື ຄ່ອຍສູນຫາຍໄປດ້ວຍຊ້ຳ ແລະ ບໍ່ສາມາດທົດແທນຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ມີຢູ່ເດີມໄດ້ ດ້ວຍເຫດ ແລະ ຜົນຂອງການສຳຫຼວດວິເຄາະສະຖິຕິດັ່ງກ່າວນີ້ ໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ຈະຕ້ອງໄດ້ຫາທາງປ້ອງກັນການສູນຫາຍໃນອັດຕຣາ 3% ຕໍ່ປີ, ພາຍໃນສາມປີຂ້າງໜ້າ.

ພວກເຮົາຢືນຢັນວ່າຍ່ານນ້ອຍໂຄງການອະນຸຮັກ ແລະ ຄຸ້ມຄອງປາຂ່າກໍ່ໄດ້ດຳເນີນມາແລ້ວ ຍັງຈະສືບຕໍ່ຍົກສະມັດທະພາບໃນອະນາຄົດເລື້ອຍໆໄປ ຫາມກາງໄພຄຸກຄາມນານັບປະການ ຊຶ່ງອາດເຮັດໃຫ້ປາຂ່າທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດສູນຫາຍໄປຈາກລຳນ້ຳຂອງກໍ່ເປັນໄດ້.

ສະເພາະຈຳນວນປາຂ່າຝຸງນ້ອຍອີກກຸ່ມໜຶ່ງຢູ່ລຳນ້ຳຂອງລະຫວ່າງຊາຍແດນ ລາວ-ກຳປູເຈຍ ຍິ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງເພາະຈຳນວນລວມໃນກຸ່ມນີ້ມີພຽງ 7-8 ໂຕເທົ່ານັ້ນ, ໃນນີ້ ຂະບວນການຄຸ້ມຄອງຈັດການຕົວຈິງທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາແລ້ວເຊັ່ນ (ໝາຍຂອບເຂດວັງສຫງວນ, ປຸກລະດົມການປະຕິບັດລະບຽບຄຸ້ມຄອງການປະມົງຂອງບ້ານ ແລະ ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍການປະມົງ, ການທົດແທນການຫາປາດ້ວຍມອງ ດ້ວຍຮູບແບບສິ່ງເສີມລາຍໄດ້ ພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນ) ໜ້າຈະເກີດຜົນຕາມມາໃນທາງບວກເປັນຢ່າງດີ ແລະ ການຕັ້ງເປົ້າໝາຍສຳຫຼວດຈຳນວນ ປະຊາກອນປາຂ່າໃນອະນາຄົດອັນໃກ້ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຍິ່ງ ທີ່ຈະສະກັດກັ້ນໄພຄຸກຄາມຕໍ່ສຫວັດດີພາບ ຂອງປາຂ່າໃນລຳນ້ຳຂອງ ທັງເປັນການປົກປ້ອງສິດໃນການດຳຣົງຢູ່ ແລະ ສືບພັນຂອງປາຂ່າໃຫ້ຄົງ ຢູ່ຕະຫຼອດໄປ